

УСТАВ

на Народно читалище „ФАР-1937 г.”
село Свобода, община Стрелча, област Пазарджик

ГЛАВА ПЪРВА

Общи положения

Чл.1. Народното читалище „ФАР - 1937 г.” в с. Свобода е традиционно самоуправляващо се българско културно - просветно сдружение, което изпълнява и държавни културно – просветни задачи .

Чл.2. Народното читалище е сдружение на юридически лица с нестопанска цел. То подлежи на вписване в регистъра на Окръжния съд.

Чл. 3. В дейността на Народното читалище могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.4.

1. Народното читалище може да се сдружава с други Народни читалища за постигане на своите цели за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на този закон.

2. Читалищните сдружения нямат право да управляват и да се разпореждат с имуществото на народните читалища, които са техни членове.

Чл.5. Отношенията на Народното читалище с Областната управа и Общинската се характеризират с уважение, партньорство и обсъждане проблемите на културата в Общината, взаимодействие при запазване на своята автономия.

ГЛАВА ВТОРА

Цели и дейности

Чл.6. Целите на Народното читалище са:

1. Развитие и обогатяване на културния живот , социалната и образователната дейност в населеното място, където осъществяват дейността си.
2. Запазване на обичаите и традициите на българския народ.

3. Разширяване знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата.
4. Възпитаване и утвърждаване на национално самосъзнание.
5. Осигуряване на достъп до информация.

Чл.7. За постигане на целите по ал. 1 Народното читалище извършва следните основни дейности, като:

1. Уреждане и поддържане на библиотеки, читални, фото - ,фоно- , филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи.
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество.
3. Организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, кино - и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности.
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край .
5. Създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културното наследство.
6. Предоставяне на компютърни и интернет услуги.

Чл. 8. Народното читалище може да развива и допълнителни дейности , които могат да са със социална насоченост, в сферата на физическата култура, здравеопазването, информацията, взаимоотношенията с училищата и църквата, стопанската и други, като използва приходите от тях за постигане на определените в Устава цели. Народното читалище няма право да разпределя печалба.

Чл. 9. Извършването на еднократни стопански актове – сключване на наемни и арендни договори, както и стопанисването на земеделска земя може да става от името на Народното читалище като юридическо лице, без създаване на търговско или гражданско дружество.

Чл.10. Народното читалище няма право да предоставят собствено или ползвано от тях имущество възмездно или безвъзмездно

1. За хазартни и нощни заведения.
2. За дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности.
3. За постоянно ползване на политически партии и организации.
4. На председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

ГЛАВА ТРЕТА

Управление

Чл.11. 1. Членовете на Народното читалище са индивидуални, колективни и почетни.

2. Индивидуалните членове са български граждани . Те биват действителни и спомагателни:

2.1. Действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на Читалището и редовно плащат членски внос, имат право на глас след едногодишен членски стаж и право да бъдат избирани – след двугодишен стаж. Членският стаж до приемането на този Устав се зачита. Действителният член може да бъде освободен от задължението да взема участие в дейността поради напредналата възраст и при трайно боледуване.

2.2. Спомагателните членове са лица до 18 годишна възраст. Те нямат право да избират и да бъдат избирани. Те имат право на съвещателен глас. Желателно е да участват в дейността на Читалището.

2.3. Колективните членове съдействуват за осъществяване целите на Читалището, подпомагат дейностите, поддържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в Общото събрание. Колективни членове могат да бъдат: професионални организации, стопански организации, търговски дружества, кооперации и сдружения, културно- просветни и любителски клубове и творчески колективи

2.4. Почетните членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за Читалището. При желание те могат да упражняват право на глас.

Чл. 12. Членовете на Читалището с глас имат право на информация за решенията на настоятелството, за състоянието и използването на материалната база, на имотите, за изпълнението на бюджета, за дейността на читалищния съюз, в който членува Читалището.

Чл. 13. Членовете на Читалището с право на глас са носители на особени права и отговорности за съхраняването и обогатяването на имуществото на Читалището, включително за имотите предоставени за безвъзмездно ползуване.

Чл. 14. Членството в Читалището може да се прекрати от съответния орган в следните случаи:

1. При неплащане на членски внос за повече от една година –поради отпадане, с решение на настоятелството.
2. По молба на члена да настоятелството – по собствено желание.
3. При грубо нарушаване на Устава, непристойно поведение, уронващо авторитета и името на Читалището и след като са взети безрезултатно всички мерки за изправяне на виновния – с изключване от общото събрание.

Чл. 15. Върховен орган на Народното читалище е общото събрание.

Чл. 16. Общото събрание се състои от всички членове имащи право на глас.

Чл. 17. Общото събрание има следните компетенции:

1. Приема, изменя и допълва Устава.
  2. Избира и освобождава членове на настоятелството, проверителната комисия и председателя.
  3. Приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на Читалището
  4. Изключва членове на Читалището.
- ЗАБЕЛЕЖКА: Решенията по т. 1 до т. 4 се вземат с мнозинство най-малко 2/3 от действителните членове.
5. Определя основни насоки за дейността на Читалището.
  6. Взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение.
  7. Приема бюджета на Читалището.
  8. Приема годишния отчет до 30 март на следващата година
  9. Определя размера на членския внос.
  10. Отменя решения на органите на Читалището.
  11. Взема решения за откриване на клонове на Читалището след съгласуване с общината.
  12. Взема решение за прекратяване на Читалището.
  - 13.

1. Взема решения за сезиране на съда за закононарушения на ръководни органи, членове на тези органи и членове на Читалището. Решенията от т. 5 до т. 12 се вземат с мнозинство най-малко 2/3 от присъстващите членове с право на глас.

2. Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на Читалището.

Чл. 18. /1/ Редовното общо събрание се свиква от настоятелството един път в годината. Извънредното общо събрание може да се свика по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на 1/3 от

членовете на Читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или 1/3 от членовете на Читалището с право на глас, могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

/2/. Поканата за събрание се изпраща на членовете в писмен вид и трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Поканата трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от седем дни преди датата на провеждането му. В същия срок на вратата на Читалището и на други общодостъпни места, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

/3/. Общото събрание е законно, ако присъствуват най-малко половината от имащите право на глас членове на Читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъствуват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредни общо събрание.

/4/. Решенията по чл. 17, ал. 1, т. 1,4,10,11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

Чл. 19. Изпълнителен орган на Читалището е настоятелството, което се състои от 5/пет/ члена, избрани за срок от 3 /три/ години. Те не могат да имат роднини помежду си по права и по съребрена линия до четвърта степен.

Чл. 20. Настоятелството има следните компетенции:

1. Свиква общото събрание.
2. Осигурява изпълнението на решенията на общото събрание.
3. Подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му.
4. Подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на Читалището.
5. Утвърждава текущите планове за дейността на Читалището.
6. Взема решения за отдаване на имоти под наем или за аренда за период не по-дълъг от мандата на настоятелството.
7. Назначава секретаря на Читалището, определя заплатата му и утвърждава длъжностната му характеристика.
8. Приема нови членове на Читалището.
9. Утвърждава правилник за вътрешния ред на Читалището.

Чл. 21. /1/. Настоятелството взема решения с мнозинство повече от половината от членовете си .

/2/. Протоколите от заседанията се подписват от всички присъстващи членове на настоятелството . Гласувалите „против” се подписват с особено мнение, като посочват кратко мотивите си.

Чл. 22. На заседанията на настоятелството се канят и членовете на Проверителната комисия с право на съвещателен глас.

Чл.23. При отпадане на член от настоятелството, до следващото общо събрание, настоятелството може да кооптира подходящо лице по негова преценка за временен негов член.

Чл. 24. Председателят на Читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок от 3 /три / години.

Чл. 25. Председателят:

1. Организира дейността на Читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание.
2. Представява Читалището.
3. Свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание.
4. Отчита дейността си пред настоятелството.
5. Сключва и прекратява трудови договори със служители на Читалището, съобразно утвърдения бюджет на Читалището и въз основа на решения на настоятелството – утвърден щат.
6. Наблюдава работата на секретаря на Читалището по организационните въпроси на текущата работа.

Чл. 26. Секретарят на Читалището:

/ 1/. Организира изпълнението на решенията на настоятелството.

Включително решенията за изпълнението на бюджета .

/2/. Секретарят на Читалището работи по безсрочен трудов договор, който може да се прекрати по правилата на Кодекса на труда.

/3/. Организира текущата основна и допълнителна дейност.

/4/. Отговаря за работата на щатния и хоноруван персонал.

/5/. Представява Читалището заедно и поотделно с председателя.

/6/. Настоятелството и председателят подкрепят секретаря в неговата ежедневна работа, помагат му да израства като читалищен организационен експерт, без да се намесват грубо и отнемат компетенциите му, освен чрез решения на настоятелството.

/7/. Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и съребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг / съпруга на председателя на Читалището.

Чл. 27. /1/. Секретарят на Читалището участва в заседанията на Настоятелството с право на съвещателен глас.

/2/. С изтичане на мандата на едно настоятелство договорът със секретаря не се прекратява. Новото настоятелство може да прекрати договора само при наличието на причини по Кодекса на труда.

Чл. 28. /1/. Проверителната комисия се състои от трима члена, избрани на Общото събрание за срок от 3 /три / години.

/2/. Членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудово-правни отношения с Читалището или да са роднини на членовете на настоятелството, на председателя или на секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

/3/. Проверителната комисия контролира спазването на Закона за Народните Читалища, Устава и решенията на общото събрание от настоятелството, председателя и секретаря.

/4/. При констатирани нарушения, проверителната комисия уведомява общото събрание, а при данни за престъпление – органите на прокуратурата.

Чл. 29. Не могат да бъдат избрани за членове на настоятелството, проверителната комисия или председател лица, които са осъждани за умишлени престъпления от общ характер.

Чл. 29 а. Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларации за конфликт на интереси по условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Имущество и финанси

Чл. 30. Имуществото на Читалището се състои от собствени недвижими имоти, движими вещи, ценни книжа, авторски права, вземания и от предоставени за безвъзмездно ползуване недвижими имоти.

Чл.31. Читалището полага еднакви грижи на добър стопанин за опазване и обогатяване, както на собственото, така и на ползуваното имущество.

Чл.32. Читалището набира средства от следните източници:

1. Членски внос.
2. Културно – просветна и информационна дейност, включително школи и курсове.
3. Субсидии от държавния и общинския бюджети.
4. Наеми от движимо и недвижимо имущество.
5. Дарения и завещания.

Чл. 33. Читалището участва със свой упълномощен представител в комисията за разпределение на държавната и общинската субсидии.

Чл. 34. Единният читалищен бюджет се формира от всички приходоизточници – собствени и от субсидии.

Чл.35. Частта от отчета за изразходването на държавните и общинската субсидии се представя в Общината.

Чл.36. Читалището е освободено от всякакви държавни и общински /местни/ данъци, такси и мита върху основните си дейности и имуществата свързани с тях.

Чл. 37. Председателите на народните читалища на територията на съответната община ежегодно в срок до 10 ноември представят на кмета предложения за своята дейност през следващата година.

ГЛАВА ПЕТА

Прекратяване

Чл.38. Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание или на Окръжен съд.

Чл. 39. Окръжният съд постановява решение за прекратяване на Читалището, ако дейността му противоречи на Закона за народните читалища, Устава и добрите нрави, ако имуществото му не се използва според целите на Читалището и при трайна невъзможност на Читалището да действа.

Министърът на културата или прокурорът могат да искат от Окръжния съд да постанови решение за прекратяване на Читалището. В случай, че е постановено решение за прекратяване на Читалището, ликвидатор да стане Общинска администрация гр. Стрелна и получател на имуществото му да бъде Кметството в село Стрелна.

Чл. 40. Не е учредено по законния ред или е обявено в несъстоятелност.